

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr., s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyitlér” rovatban

közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Sprencz György szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyitléri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Györgyjakab Márton nyomdabérlőnél.

Felhívás előfizetésre

a „Székelyföld” 1885. évi folyamára.

A „Székelyföld” című közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelenlégi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyuttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

Előfizetések elfogadtatnak Kézdi-Vásárhelyt a kiadó-hivatalban, Csik-Szeredán Györgyjakab Márton nyomdabérlőnél. Az előfizetési pénzek vidékről — legcélszerűbben posta-utalvánnyal — Kézdi-Vásárhelyre, lapunk kiadó-hivatalába küldendők.

Félreértés kikerülése végett kijelentjük, hogy azoknak, kik előfizetéseikkel hátralékban vannak, lapunkat csak azon reményben küldöttük és fogjuk talán ezután is küldeni, hogy a hátralékot utólagosan be fogják küldeni.

A „Székelyföld” kiadó-hivatala.

Az iskola-év végén.

Most, midőn az egész ország ünnepele s a magyar ember büszkeséggel tekint arra, mit Magyarország felmutatni képes vala; midőn az egész világ dicsérettel és elismeréssel adózik nekünk s önnlik megtekinteni országos kiállításunkat, melyet a munka, az ipar terem-

tett: idejét látjuk annak is, hogy az iskola-év végén, midőn ezer meg ezer gyermek és fiatal ember áll pályaválasztás előtt, a szülőkhöz néhány komoly, de lelkünk meggyőződéséből fakadó szót intézzünk.

Most az ideje, hogy minden szülő számot vessen magával a fölött, hogy mit tegyen gyermekével, s e tekintetben egyik fővárosi lapból a következő cikket vesszük át:

Mindenek előtt a régi panaszszal kell kezdenünk. Hazánkban szaporodik a művelt, félművelt proletárság, mert aránylag még mindig többen önzölnének az ugynevezett uri pályákra, mint az egyszerű polgári foglalkozások terére.

Ez végtelen nagy baj, mert ez az áramlat teljesen ellenkezik a mai kor szellemével. Mi tette századunkat a haladás századává? mi emelte a külföld nemzetét a gazdagság és jóllét oly magas fokára?

A munka. Az ipar.

És miért czammogunk mi még mindig a külföld nemzetét után, miért vagyunk szegény nép, miért nyomorúság az életünk, miért fejletlen mezőgazdaságunk, miért kell nekünk drága pénzen a külföldről vásárolni, miért nincs nálunk igazán szabad szellem, miért van az ország sorsa csak néhány szerencsés ember kezében, a nép pedig miért szerepel csak oly módon az alkotmányos életben, mint a népség és katonaság a színdarabokban?

Azért, mert nincs fejlett, gazdag, művelt polgári osztályunk; mert mi ma-

gunk megtagadjuk a polgári osztálytól a tekintélyt; mi magunk resteljük a polgári állapotot, és ha gyermekünk van, erősen feltesszük magunkban, hogy „urat” nevelünk belőle.

Ez valóságos nemzeti betegségünk. Ezt a betegséget megsinli az egész ország. Az uri pályákat annyi ember önzöli el, hogy nálunk a prókátor, tanár, orvos, hivatalnok stb. előbb-utóbb nyomorúságosabb életet él a koldusnál. Ezalatt pedig az ipar, kereskedelem, gazdaság nélkülözi a tehetséges embereket, a jó munkaerőket.

Nézzünk jól körül az életben. Tapasztalhatjuk, hogy ott, a hol virágzó ipar van, egy mesterember anyagi helyzete sokkal jobb bármely diplomás urénál. Erre azt mondhatják, hogy mégis csak könnyebb élet hivatalnokoskodni, aztán nálunk nincs is oly virágzó ipar, mely jóllétet kecsgethetne.

Válaszunk a következő:

Igaz, hogy most még nehéz hazánkban egy iparos helyzete, de azért már most is tűrhetőbb a sorsa, mint az állás nélkül való diplomás uraké, kiknek száma már is óriási nagy. Hogy pedig virágzó iparunk legyen, az egyenesen rajtunk áll. Ha tehetséges, szorgalmas elem adja magát az ipari pályára, néhány évtized alatt oly iparunk fejlődik, mely kiállja minden nemzettel a versenyt. Ereményre feljogosít az országos kiállítás sikere, mely maga is arra int, hogy karoljuk fel az ipart, legyünk iparosok.

Mihelyt virágzó, gazdag iparunk lesz, mihelyt művelt, gazdag polgárosztályunk

támad: a polgár ember állása csak oly tekintélyes lesz, mint az ugynevezett uri osztályé. Másutt mindenütt a polgári osztály viszi a döntő szerepet a társadalmi és politikai életben, és mi mégis szegényletesnek tartjuk a polgári foglalkozást?

Szakítsunk ezzel a rövidlátó, előre elöitélettel, szakítsunk a magunk és a nemzeti haladás érdekében. Magyarországból sohasem válik hatalmas, nagy és szabad állam, ha nem lesz hatalmas, nagy és gazdag polgári osztálya; ha nem sorakozik tekintélyes iparos- és munkás osztály a földbirtokosok, földművelők, hivatalnokok és a diplomás egyének osztályaihoz. Nemzeti jóllét, nemzeti vagyonsodás sohasem támad, ha nem virágzik fel iparunk, ha nem a nemzet java erői adják magukat ipari pályára.

Fontolják meg ezeket jól a szülők most a tanév végén. Ha még oly tekintélyes állásnak is, ne resteljük iparosnak, kereskedőnek adni gyermeküket abban az esetben, ha nem bir hivatással a tudományos pályára. Ime, az állam gondoskodik ipariskolák felől, melyek művelt, értelmes iparosokat vannak hivatva nevelni, kik helyt fognak állani az életben.

Ne taszítsuk el magunktól a jóllét forrásait. Gondolkozzunk művelt nemzethez méltóan: becsüljük meg a munkát, a haladás legfontosabb emeltyűjét. Az urhatnáság helyett keltjük fel gyermekeinkben a munkakedvet, mely többet ér legdusabb örökségnél.

A „Székelyföld” tárczája.

Hogyan házasodott meg az én Gyuri öcsém?

— Beszélyke. —

Irta Jámber Lajos.

Motto: „Nem jó az embernek magányosan lenni.”

Hej, derék egy ficzko volt az én Gyuri öcsém, hogy az Isten nyugasztalja! Valahányszor reá, az Istenben boldogultra gondolok, mindannyiszor könnyzáró omlik szememből: siratom a visszahozhatlan, az elvesztett, humorral gazdag férfit, a jó rokont s még jobb családapát. No, de meg is érdemi ám, mert senki sem szerzett nekem olyan vidám órákat, mint az én fenn tisztelt Gyuri öcsém. Hogy mily vigkedélyű volt az én Gyuri öcsém: mutatják halála után általam emlékezetből összegyűjtött és saját költségemen kiadott adomái, melyekkel engem csaknem halálra kacagtatott.

De, hogy a t. olvasónak is képzete legyen róla, elmondom: hogyan nézett ki a boldogult.

Nagysága: a magas és alacsony között a középső gradust foglalta el; tehát középmagasan állt. Szépsége: a szépség és csúfság között a közép között állt. Színe: a fehér és a fekete között a közép között állt.

háját kerek, turi főveg fődte, darutollal ékítve. Jóságos égszin kék szeméből vidámság és jószívűség csillámlott ki. Római szabású orra alatt illatos kenőccsel kikent sügár bajusz pompázott, melynek vége oly kacskaringós volt, mint a magyar nadragón az ugynevezett vitézkötés. Szája csupán arra látszott teremtni, hogy csókokat osztogasson úgy a szép lányoknak, mint a boros kulacsoknak. Kídomborodott daliás mellén egy állt a magyar dolmány, mint egy huszár kapitányén. De hát a nadragja! No, az aztán igazi gavalléros volt; szarvasbőrén akkora virágok voltak, — no persze zsinorból — mint egy jókora napraforgó rózsza. Ráncos száru, bojtos csizmája mindig olyan fekete volt, mint az alizarin tinta, s oly fényes, hogy egyszer nála — tükör helyett — ebben borotválkoztam meg; s volt rajta akkora ezüst (kérem, nem kínai ezüst, de 13 próbás) sarkantyú, mint egy kétkrajcáros suvicskatulya teteje; ennek csengése oly andalító volt, hogy ha mellettem lépdelt, azt hittem, anyagi-zene cseng füleimbe. Kedélye, mint már fennebb is említém, örökké vig volt a funak, mit természetes jó kedvén kívül nem kevésbé előmozdított ama körülmény, hogy a jó kedvre gerjesztő nektár, a bor iránt teljes elismeréssel viseltetett s

Bacchus isten oltárán szívesen és gyakran mutatá be áldozatát, miben ő felsége nem kevésbé gyönyörködhetett. (?)

Nos, hát ezzel az én drága öcsémrel történt egyszer, hogy beleszeretett egy szép lányba; de a szoknya előtt minden bátorságát (melynek létezésében percze sem volt okom kételkedni) elvesztvén, nem birta magát rászentelni, hogy a lány előtt nyíltan bevallja szerelmét; engem kért fel tehát, hogy tudakozzam ki náluk, mily vonzalommal viseltetik a lány iránta, s feljogosított, hogy ha kedvező lesz kutatásaim eredménye, kérjem meg azonnal kezét is számára. Én nagybátyjai szoros kötelességemnek tartottam ezt a kis szívességet minden legkisebb díj nélkül megtenni Gyuri öcsémnek, kit — négy szem között legyen mondva — édes anyám nevével hívtak vezeték- vagy családi néven.

Nosza rajta! kicsiptem magamat tisztességes öregemberesen; ünneplő ruhámat, mely — lehet — már tíz éve, hogy a porzó-pálczával nem kötött közelebbi ismeretséget, béresemmel kitakarítottam; ámde a kegyetlen ficzko annyira inquisitorokodott szegényen, hogy mikorra izmos kezei közül kikerült, száz helyen is nevetett reám vatta fogáival. No, volt dolga az én öreg anyukom

tűjének s ollójának, de még a nyelvének is ám: elmondott ostobának, számárnak, mindennek, csak jónak nem, hogy miért adtam nálamnál még nagyobb tökfílkó kezébe a drága ruhát, a mely pedig Isten jóvoltából 15 esztendeje, hogy hűségesen szakadatlanul szolgált.

Hallgattam, mert beismertem, hogy igaza van; de hallgattam már csak azért is, nehogy ama bizonyos görög bölcse sorsára jussak, kit történeti nevezetességu oldalbordája ürge módjára megázattott, s csak olykor-olykor mordultam egyet bajuszom alatt, mikor már érdememen felül tisztelt meg különbnél különb titulussal. Végre elkészült az új hámorban ruhám; a Jancsi botja által okozott sebei begyógyítva, foltozva s stoppolva ékeskedtek, s miután élettársam egy megtisztelő czimmet, mely — ha jól emlékszem — a leg-hívebben hasonlított amaz állat nevéhez, mely feje ékességül szarvakat hord, nyakam közé dobta: nagy nehezen felvehettem magamra a corpus delictit.

Elindultam tehát nagy utamra nemzeti Kőrösfalvi Kőrösi Miklós uramhoz, gyermekkor jó pajtásomhoz, ki ek községünkben — mondhatnám — a legtekintélyesebb birtoka volt. Megérkezvén becses otthonukba, ő és nyájas neje a legszívesebb fogadtatásban ré-

Szíveljük meg mindezeket most, az iskola-év végén, midőn gyermekeink a pályaválasztás előtt állanak.

Törökország és Szerbia a keleti pavillonban.

Kimondhatatlan az a varázs, a mely a „Kelet” szóban rejlik. Ez szó hallatára a nyugati ember képzeletében ezernyi tarka szálakból szövődik össze ama ragyogó mesés világ képe, a melyet hajdan gyermekeink álmaiban láttunk.

A ki tehát a keleti országok csarnokába lép, az benne a Kelet csodás világának egy képmását reméli föltalálhatni. A látogató, belépve, még magikus hatása alatt áll ama benyomásnak, a melyet a csarnok keleti architektúrája, a tarkára festett homlokzat, a mór ízlésű kupolatorok, a barokk ívű, magas, derivis-sipkához hasonló tetőzet gyakorolt reá. És íme, alig tekint körül, a bejárat két oldalán már is lát olyan dolgokat, a melyek gyönyörű töredékei a Kelet tündérvilágának. A jobboldali szekrényben török női kézi munkák és keleti díszmű-árak pompáznak és hőgyeink ámulva bámulják a tömérdek remekműveket, a melyek stíljök és színezetük sajátságossága által vonják magukra a figyelmet. Minden vonása, minden öltése, minden színárnyalata e tárgyaknak előnyösen tér el a nyugati divat kopott sablonjától. A legfeljebb itt a csodás finomságú virághimnuszok, továbbá a hegyes orru szép női papucsok; e gyönyörű picizny cipők dús arany- és ezüsthímzése, a maga változatos és eredeti rajzaival, méltó mintájául és egyúttal új motívumok kiapadhatatlan forrásul szolgálhatna honi műhímzésünknek. A növilág osztatlan tetszését bírja e gyűjteményben egy ragyogó, piros selyemből készített napernyő; az ernyőkorongba köröskörül a koránnak egy verse van arannyal hímzve és körötte ugyancsak aranyhímzésű arabeszkök fonódnak végig játszi vonalakban.

A balfelől álló szekrény tartalmát a férfienem csodálja meg leginkább. Ez a török dohánnyel-kezelőség gyűjteményét foglalja ma-

szteltettek s kérdezték, hogy minek köszönhetik ezen váratlan s épen azért őket meglepő látogatásomat? Én kitérőleg azt adám válaszul, hogy erre lévén dolgom, nem akartam köszönés nélkül elmenni házuk mellett s betértem egy pillanatra, megtekinteni, hogy s mint szolgál egészségük. Erre aztán rögtön meginvitáltak egy kis szerény délutáni uzsonnára, mit aztán némi mentegetőzés után, nehogy műveletlennek tartsanak, jónak láttam elfogadni.

Bevezetett hát Miklós pájtásom tiszta szobájukba (uraknál az ilyen szalonnak nevezik), melynek hogy butorai ócskák voltak, azt az időnek köszönheték, mely sebes szárnyakon repült el felettük. A gyümölcscsal és más inyesiklándoztató holmikkal jól megterhelt asztal mellé tehát letelepedtünk egy dívánra, mely mindannyiszor egyet nyekkent, valahányszor megmozdult rajta az ember; no de azért szépecskén megfértünk rajta ketten, ülvén én az egyik, Kórós uram pedig a másik végére. Felesége ott künn — a konyhában — maradt, mivel épen lekvárt főzött; tudvalevő dolog pedig, hogy a lekvárfőzés oly mesterség, melynél a gazdasszony ottléte okvetlenül megkívántatik a kavarákanállal együtt.

Igy hát csak ketten eddegtünk, beszélgetve is egyúttal; az időjárás, termés és egyéb rendkívüli dolgok megvitatása közben aztán kijött a gombolyag vége, hogy t. i. mi is volt tulajdonképeni oka látogatásomnak: előadtam Gyuri öcsém alázatteljes kivanatát. Kórós uram párszori hangos ümmögés után a kezembe parolázva azt mondá, hogy ő nem bánja, ő nem lesz a dolog elrontója, ha Vilmácska beleegyezik; tehát rajta áll a vásár egyedül.

— No, majd hivesszük szép szóval, szerrel a leányból — mondám s tovább diskuráltunk. (Vége következik.)

gában. Egek! Mely üde szín, mely fíom illat, mely gyöngye, vékony szálak! Ez a dohány az aranytól kölcsönözte színét, a rózsától illatát. Nem tudom, van-e a keleti meséknek is egy Loreley-tündérjök, de nem csodálnám, ha e dohány vékony, hosszú szálainak láttára valamely török lantos dalolni kezdene egy tündérelányról, a ki illatos, hullámos szőke haját levágja és ajándékol odanyújtja egy szép ifjunak, hogy az emberiném örök idő-kig gyönyörködjék fürteinek édes illatában...

A szomszéd folyosó a csarnok voltaké váló török osztályát foglalja magában. A falak körül álló szekrényekben középkori hangulatú, antik szőnyegeket, mindenféle hímzéseket és az egykori török dícsőség egyeb emlékeit pillantja meg a látogató. A háttérben azonban egy szépívű farács által elzárt török lakószoba látható. A berendezést ama kényelem jellegzi, mely a keleti élet minden ízében föltalálható. A falon daga-dozó, ruganyos; alacsony szőnyegkeretet húzódik végig, kellemes pihenőre, csöndes mé-lázásra hiva. Két sárgaréz edény áll a terem közepén; az egyikben a kávé főzik, a másikon szénparázs ég, a melyre tömjént és egyéb fűszereket hintonak a végből, hogy kellemes illat töltse be a levegőt. Széles, berakott mívű szekrények terülnek el a fal mentén és az ablak sűrű rácsozata arra vall, hogy ez a terem a török nő lakóhelye. A hárem egy töredéke tehát. Bódító érzékiséget lehel az egész terem. Európai ember alig lakhatnék e légkörben.

A baloldali folyosó a szerb kiállítást foglalja magában. Csinos, színpompás gyűjteménye ez a szerb kultur-élet egy nemely ágának. A bejárat két oldalán egy-egy belgrádi rendőr életnagyságú képmása áll; eredeti alakok mind a ketten. Előttük festői csoport terül el: egy szerb haditábor. A sátorban és a pázsiton daliás harcosok pihennek; puskáik gúlába rakvák és a szuronyon ott lóg heverve a tölténytartó és a kulacs. A katonák egyenruhája utánzata a német hadsereg uniformisának. Csak az egyik lovaskatona egyenruhája hasonlít meglepően a magyar huszáréhoz. Szakasztott olyan a csá-kója, dolmánya és a sujtásos nadrágja. A szomszéd szekrényekben szerbországi háziiparczikák láthatók; dús színű szőnyegek, gyönyörű hímzések. Egy másik szekrényben pisztolyok, handzsárok és yatagánok hevernek, az utóbbiak aczélja ép oly finom, mint markolatjuk gyöngéd ezüst munkája. — A belgrádi múzeum küldeményei közt az arany és ezüst filigránmunkák tűnnek fel leheletszerű finomságuk miatt. A drágakövekkel megrakott övek és csattok nagyon hasonlítanak a magyar nemzeti viselet e nemű részeihez. A stíl azonossága talán a viseletek közös származását jelenti. Érdekes feladat volna műtörténészeinknek e jelenség okait megvizsgálni.

Levél a szerkesztőhöz.

Berlin, 1885. június 17.

Kedves barátom!

Igéretem szerint egy néhány vonásban s időmhöz mért rövidséggel megírom külföldi utam tapasztalatait, előre kijelentvén, hogy nem egy turista részletességével, hanem egy olyan ember rövidségével írok, ki tanulmányával nagyon el lévén foglalva, nem rendelkezik elég idővel, hogy benyomásait kellő részletességgel leírja.

Bécsből Prágába utaztam. Prága, a szép cseh főváros, a Moldva folyamnak két partján fekszik egy igen szép völgyben. Nem tartozik reám, e város történelméről hosszabb értekezni, s csak annyit említek meg, hogy a VIII. században alapított s IV. Károly alatt emelkedett történelmi nevezetességre. Igen sokat szenvedett a hussziták és a 30 éves háborúk alatt. Lakosainak száma körülbelül 300 ezer; nagy részben csehekből áll, de sok van zsidó is. A pompás fekvésű város szépségét igen emeli a sok nagy templom, torony és sok monumentális antik és modern épület. Igen nevezetes a Týn-templom, mely 1360-ban épült; ebben koronázták meg az első cseh királyt, Podiebrád Györgyöt 1460-ban. A nagyszerű, gót stílusban

épült egyház igen sok műkincset tartalmaz. Itt látható azon híres szöszék, melyről Nep. Szent János és Huss prédikáltak.

Ezen híres templommal szemben fekszik az 1217-ben épült nagyszerű városház, mely ódonszerű kinézésével úgy áll ott, mint a mult idők megkövesült emléke. Benn még a régi berendezéssel van a nagyszerű tanács-terem, melynek ablakain dobálták ki a hussiták a tanácsnokokat annak idejében. Egyik termében látható az összes polgármesterek arcképe 1430-tól fogva. A maga nemében ritka, páratlan gyűjtemény ez. A városház tornyában látható egy bámulatos szerkezetű óra, mely évet, napot, órát, holdváltozást stb. mutat, és valahányszor üt, 12 apostol sétál elő, kik meghajtják magukat és ismét visszatérnek.

A Moldva két partján fekvő két város-részt 5 hid köti össze, melyek közül legnevezetesebb a 497 meter hosszú és 10 meter széles Károly-híd, melyet IV. Károly építtetett. Ezen hídról lökték be Nepom. Szent Jánost a Moldvába. A hely, honnan belökték, egy arany kereszttel van jelezve, melyet a járókelők áhitatosan csókolnak. A híd két végén hatalmas torony áll, melyeket hajdan börtönökül használtak. A más nagy híd nem olyan régi, de mind igen szépek.

Igen nagy hatást tett rám a vár, vagyis a hegyen épült városrész (Hradschin) a pompás királyi lakkal és a nagy Dommal, melyben Nep. Szent János sirja látható.

Szóval: Prága egyike ma a legszebb és legérdekesebb városoknak, melynek minden háza, minden zuga egy-egy történelmi nevezetesség.

Prágából egy nagy utat téve (nem akarom magamat kilométerekben kifejezni), megnéztem Karlsbad, Marienbad és Franzensbadot, szükségesnek tartván, mint orvos, eme világhírű fürdőket közelebből megismerni. Igen szépek, meglepők, azonban inkább világvárosok magas, ég felé meredő palotákkal, mint csendes, nyugalmat adó fürdők. Van itt minden: kényelem a legmagasabb értelemben, pompás vidék, jó víz, s csak csupán az a kedves családiasság és egyszerűség hiányzik, mi a mi hazai fürdőinket oly kellemessé teszi. Gyógyvizeik világhírűek, mert mindig szőlő a nagy harang, s pénz is van bőven a reklámgártáshoz. A mi a kényelmet és fényt illeti, szomorúság fogja el az ember szívét, ha összehasonlítást tesz ezek és a mi fürdőink között. Mivé lehetne tenni a mi gyógyvizeinket s fürdőinket, ha volna elegendő vállalkozó szellem kincseinket kiaknázni és értékesíteni! No, de talán lesz idő, mikor erre is elkerül a sor!

A három világfürdőt röviden átélve, Drezdába utaztam.

Drezda egy valódi művészi város, melyben a francia művészet a germán műveltséggel egyesül. A nagyszerű, izléssel rendezett utcák viruló kerteikkel elfeledhetlen benyomást gyakorolnak az emberre. Minden ház előtt kert van, mely nyári pompájában bizonyos ifjú, üde kinézetet nyújt a házaknak. A házakról izlés, a kertekből illat száll felénk. Drezda sok és nevezetes gyűjteményei közül különösen a világhírű képtár tett nagy benyomást reám. Ott láthatni a világ leghíresebb képét, a Rafael által 1515-ben festett „Die Sixtinische Madonna” című művet. E képet 1753-ban vette meg a drezdai képtár 600 ezer talléron. Meg sem kíséreltem leírni, hogy mily nagy hatást gyakorolt rám e műremek látása. Csak néztem sokáig s a bámulat és lelkesültség járta át egész valómat.

Drezda népe csendes, szolid, munkás, művelt nép; szereti és becsüli a művészeteket s kedves családi életet él. Szászok, de nem olyanok ám, mint a mi erdélyi szászaink! Igen jól éreztem magamat e kedves városban, s talán ha választanom kellene, szülőföldemen kívül Drezda volna, hol lakni ohajtának.

Drezdából meglehetősen unalmas 9 órai utazás után megérkeztem Berlinbe és már 14 nap óta itt vagyok; szívom német levegőjét, eszem és iszom rossz ételeit és italait s tüdőm gorombaságait. No, de erről majd később. A viszontlátásra!

Dr. Sinkovics Aurél.

Színészeti.

Kézdi-Vásárhely, 1885. június 23.

Pénteken diszeloadás volt az „Erdélyrészi Magyar Közmívelődési Egyesület” javára. Mondanunk sem kell, hogy a mai előadás fénypontját is a Várdi Miklós ur játéka, kiválóan pedig gyönyörű énekei képezték. Várdi ur ma a „Kornevilli harangok”-ból a Henry keringőjét énekelte annyi bájjal, oly édesen lágy, kellemesen vonzó, a szív mélyéig behatoló hangon, milyent hallani vidéki színpadokon vajmi ritkán van alkalmunk. A közönség, mely a házat egészen betöltte, virágokkal, tapsvibarral, éljenzéssel adott kifejezést tetszésének s a szép dalt ismételnie is kellett Várdi urnak, ki rövid vendégszereplése alatt egészen meghódította közönségünket. A diszeloadás 2-ik részét Szentpétery „Tündérlak Magyarhonban” című vigjátéka képezte, melynek a Várdi ur szép éneke s a szereplők összevágó, gondos játéka fokozott értéket kölcsönözött. Várdi ur (Gyuri huszár) szerepében excellált s hozzá hasonló hatással, élénken, gondolat-játékos Várdi Ibolyka (Marcsa) is, különösen a „Cserebogár” kezdetű kettős dalukkal ragadták el a közönséget. Szigethy (Vámházi tábornok), Várdi Rózsa és Emma (Vámházi leányai), Rajz Ödön (Lajos), Hegyi (a kántor) szerepében összevágó, csinos játékkal nagyban igyekeztek az előadás sikerét emelni. Végül egy jól sikerült képlet: „A magyar nyelv megdicsőülése” zárta be az előadást. — Nem mulasztjuk el, hogy Várdi igazgató urnak e helyen elismerő köszönetet ne mondjunk azon hazafias tényéért, hogy ez előadást az „Erdélyrészi Magyar Közmívelődési Egyesület” javára rendezte. Az ügy nevében köszönet és tisztelet neki és derék társulatának.

Szombatra ifj. Dumas nagyírú színműve „Denise” volt előadásra kitűzve, de a szakadó zápor miatt az előadást megtartani nem lehetett. E szerint „Denise” — ha az ég kedvez — a jövő csütörtökre fog adadni.

Vasárnap „A közigazgatás vitézei” című színmű került színre telt ház előtt. Csak egy medve, egy tanult kis ló, meg egy kis csepürágás hiányzott, hogy 6 új krajezáros komédiában képzeljük magunkat, annyi nyegleség, annyi izetlen piaci humor volt e férczműben. A színpad deszkáin, melyeken egykor Kovács Gyula, Prielle Kornélia és Buljovszky né s más nagyságok hirdették nagy írók halhatatlan eszméit, valóságos szennyfolt egy ily hitvány férczmű előadásra. Mi csak azon csodálkozunk, hogy egy színtársulat, melynek hivatása a műveltséget, a jó ízlést, a nemzeti nyelvet s általában a közmívelődést fejleszteni, ilyen piaci komédia előadására vállalkozik. A vasárnapi daraboknak is van mértéke és határa, melyen túl terjeszkedni nem lehet, a nélkül, hogy a jó ízlést ne sértjük. Mi sejtjük, hogy a színgazgató távollétében egyesek szereplési viselkedése folytán került e darab színre; de azért a visszatérés az egész társulatot illeti, s igen sajnáljuk, hogy olyanoknak is szenvedni kell, kik e botrány létrehozásában nem hibások. Jövőre tehát több respektust kérünk a közönség iránt! — Lendvay Nándor újonnan szerződötetett tag fellépése is jelezte volt a színpadon. Lendvay urat a multból úgy ismerjük, mint tehetséges, haladó színészt; rá nézve a darab csak annyi hátránnyal volt, hogy első fellépése alkalmával tehetségét nem fejthette ki. Első megjelenésével a közönség megtapsolá, s hisszük, hogy később még többször meg fogja tapsolni.

Különfélék.

— Időjárásunk. Addig kértük az esőt, mig az ég végre meghallgatá kérésünket, s tán nagyon is meghallgatá. Egy hét óta naponta annyi esőnk van, hogy csak annyi uszik minden. A mult szombaton Szentléleken a hegyekről leömlő eső miatt valóságos vízáradás volt. Egy ölnyi magasságban lepte el az ár az alacsonyabb fekvésű helyeket; elborította a házakat, istállókat és sok marhát oda ölt; az apróbb állatokat elsodorta, miáltal tetemes kárt okozott. Szerencsére a

megyénkben uralkodó jégesők nem sujtották nagyon vidékünket. Itt is volt helyenkint jégvihar, de nagyobb károkat nem okozott. A budapesti időjelző intézet szerint ezen hét utolsó felében szárazabb idő várható.

— **A Rikán belőli honvéd-egylet** július hó 2-án d. e. 10 órakor a feledhetetlen hős Gábor Áron sírjára Eresztevényen a kegyelet koszoruját le fogja tenni. A sír fölött Szentiványi Ignác bajtárs fog emlékbeszédet tartani. Délben közebéd lesz Maksán. A kik a közebédén részt kívánnak venni, szíveskedjenek az egylet jegyzőjénél, Vass János bajtársnál akár szóval, akár írásban jelentkezni. Gyülekezés Kézdi-Vásárhelytől a „Szarvas” vendéglő előtt leendő, indulás 7 órakor reggel. Ezen ünnepélyre minden honvéd és igaz hazafi tisztelettel meghívatik. — A R. b. h. e. ünnepélyrendező bizottsága.

— **A kézdívásárhelyi felsőnépiskola** önképző köre múlt vasárnap tartotta záróünnepélyét. Mi, kik jelen voltunk, örömmel konstatáljuk, hogy az önképzőkör, dacára annak, hogy csak ez év elején alakult a Gyöngyösi István felsőnépiskolai tanító buzgótsága s kezdeményezése folytán, s dacára a kezdet nehézségeinek, melyekkel meg kellett küzdenie: egészen kielégítette igényeinket. A mint a jegyző Török Andor nyívesen összeállított jelentéséből kitűnt, megvetették egy könyvtár alapját, pénzt is takarékoskodtak meg; szavaltak, kis értekezéseket írtak, azokat megbirálták, gyakorolták magukat a szép olvasásban. Egyszóval szorgalommal munkálkodtak, miben nem kis érdeme munkálkodtak, miben nem kis érdeme munkálkodtak, miben nem kis érdeme munkálkodtak. Maga a záróünnepély is sikerült volt szavalatokban, felolvasásokban; csak még egyet szeretnénk volna: hogy egy pár szép éneket is halljunk, a mely az ünnepélyt mindenesetre nagyban emelte volna.

— **Kolozsvár város ötézer forinttal** az erdélyrészi közművelődési egyesület alapító tagjai sorába lépett.

— **Elhaltak:** Baksti Gergely folyó hó 21-kén éjfélkor 53 éves korában Dálnokban. Tisch József cs. kir. méneskarai őrmester neje sz. Schuster Erzsébet folyó hó 22-én reggeli 3 órakor, élete 54-ik évében K.-Vásárhelytől. Felvölái Szabó György 22-én d. u. 3 órakor 29 éves korában, Felvöláon. Karatnai Kőnczei Ferencz birtokos, a volt Fehérmegye egyik legutolsó táblabírája, jeles pomologus, 73 éves korában, Karatnán. Rác János kézdívásárhelyi iparos folyó hó 23-án 70 éves korában. — Béke poraikra!

— **Jég.** Mint lapunknak írják, folyó hó 20-án a pákai határt a jég elverte.

— **Helyreigazítás.** Múlt számunk 3-ik oldalán levő köszönetnyilvánítás alatt nem Szacsavay, hanem Szacsva Róza olvasandó.

— **A mi muzsikussvábjaink** ismét itt vannak. Átvendégszerepelték nagy Romániát s egy szép napon ismét megérkezének Kézdi-Vásárhelyre. Nagy Romániában rosszul ment sorjuk, a csimpolyához szokott román kebelék nem tudtak lelkesülni a bőmből részörnyeteket éles, harsogó hangjáért. A mi svábjainknak a román részvétlenség szomorú perceiben eszükbe jutott a székely vendégszeretet s Szent Pálként a faképnél hagyván az oláhokat, egy szép napon ismét megzendíték hangszereiket Kézdi-Vásárhely utozáin és térein. Innen Magyarországon keresztül visszatérnek Bajországba. Az ég vezérelje őket!

Köszönetnyilvánítás.

A múlt pénteken, midőn villám ütvén jégverembe, a tűz által vagyonom fenyegetve vala, ismerőseim és barátaim buzgó segítségével sikerült a fenyegető vést elhárítani. Én a szívem mélyén érzett halálnak azzal a vélek eleget tenni, hogy mindazoknak, kik az oltás körül személyem és vagyonom iránt annyi szíves buzgótságot s áldozatkészséget fejtettek ki, a nyilvánosság előtt forró köszönetet mondok.

Kézdi-Vásárhely, 1885. jun. 24.

Weinreiter György.

Közgazdaság.

Magyar-Francia biztosító r.társaság. Az 1884-ik évre kiadott üzleti jelentésből örömmel győződöttünk meg, hogy ez intézet műveletei ez év folyamában kedvező sikerrel jártak, s hogy az intézet üzletköre az intézet emelkedésével lépést tartva jelentősen terjeszkedett. A társaság tevékenysége összes agraiban nevezetesen haladást tett és egészben úgy, mint az egyes üzletágakban kielégítő, sőt részben kitűnő eredményeket mutathat fel, díjtartalékai ismét jelentősen növekedtek és kártartalékai bő javadalmazásban részesültek.

Az elemi, illetve a tűz-, szállítmány- és jégághban a bruttó-bevétel 7.091,827 frt 4 krral nőtt, (az előző év 6.371,161 frt 62 krral kevesebben), vagyis 720,665 frt 42 krral több, mint tavaly. Az életbiztosítás az 1884. év végével 8859 darab kötvénnyel 17.888,263 frt 12 krt ökö és járadék biztosítási állagot mutat fel. A társaság 1884. december 31-én az elemi biztosító ágazatokon 1.168,852 frt 17 krt, az életbiztosítási ágazatban 1.084,020 frt 24 krt, együtt 2 millió 225,872 frt 41 krt tevő minden megterheléstől ment díjtartalékok és 1.311,976 frt 27 krt ágió-árfolyam különbözet-, nyereség- és különleges tartalékok felett rendelkezik. Ennél fogva a múlt évhez viszonyítva, az összes tartalékok 780,800 frt 53 krral szaporodtak.

A társasági alapbetétek 5.274,469 frt 80 krról 6.164,191 frt 3 krra, tehát 890,321 frt 23 krt tevő tekintélyösszeggel emelkedtek. Az 1883-iki mérleg 635,875 frt 31 krt tiszta nyereséget mutat ki. A jelentésben foglalt adatok hű és kedvező kedvező képet nyújtanak a társaság üzleti és pénzügyi helyzetéről. A társaság 5 évi fennállása óta 26,982,924 frt 79 krt. díjakat vételezett be és káróért 18,384,030 frt 59 krt tevő tekintélyes összeget fizetett ki; ezen felül 4,357,567 frt 90 krt helyezte vissza különböző tartalékokba.

Szerkesztői izenetek.

Dr. S. A. urnak. Kaptuk s köszönjük, s a többit is várjuk. Legközelebről magánlevél meg. Ezer üdvözlét!

Önkéntes. A szabadság-idő letelt, tessék berukolni!

O. O. Alkalmilag felhasználjuk. Levelére nem tudunk határozott választ adni; azonban annyit mondhatunk, hogy helyes az, ha Nagysád leány és nem mult 20 éves, ellenben helytelen és céltalan, ha már asszony és 20 tavaszánál többet látott; aztán az utolsó esetben még a kis aprószenetek száma is súlyosbítja a hibát.

Levél anyámnak. Köszöni fogjuk.

Felelős szerkesztők:
Ifj. Dobay János. Sprencz György.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Nyílt tér.*)

Kérdés, felhívás, nyilatkozat.

Körjegyző Fekete Károly urhoz Papolczon.

Motto: Tisztázzuk a bonyodalmas helyzetet, hogy lássuk ki a tiszta kezűt és ártatlant, mert „nincs fény világosság nélkül”.

Utat nyitok önnek, hogy saját belátása szerint védje magát, mielőtt őnt — ha tiszta kezű és minden büntől ment — magamat megalázó bocsánatkéréssel megtisztelném; ellenben mint egy minden ízében élő halottat, a nagy közönség elé bocsátanám és kimondanám azt, hogy ha engem ennek után ön még nem tudom miféle rablógylóssággal vádolna is: sem Isten, sem ember előtt bárhol nem tartanám magamat felhívottnak a feleletre; tehát most utóljára és pedig az ön jelleme tisztába hozására itt a nyilvánosság terén öntől körjegyző ur kérdem:

1. Igaz-e az, hogy ön ezelőtt circa 6–7 évvel a „Láho” nevű tilalmas csereerdőnek 75 frt értékű fáját a községi pénztár javára megvásárolta, azt el is élvezte, de árat nem hogy nem fizette be illetékes helyre, de sőt azt is tagadja, hogy azzal tartoznék? És ha igaz: mivel tudja indokolni, hogy ön nem tartozik azt a 75 frtot a községi pénztárnak kifizetni?

2. Igaz-e, hogy ön Neuwirth B. községi szatócs kereskedőt ezelőtt circa 10 évvel sa-

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért a szerk. felelősséget nem vállal

ját házához hívta és ott ajtót zárva reá, addig korbácsolta, míg az ablakon át menekülhetett?

3. Igaz-e az, hogy ön több községi lakostól okiratok megkészítését vállalta magára, arra munkadíjt és bélyegkötségeket előre felvett, de éveken át maig sem tett vállalatának eleget, sőt talán a felvett díjakat is a maga javára fordította? Ha igaz: minő puritán jellemmel és tiszta kézzel tette ezt és mintegy mennyi pénzt rakhatott ilyenképen zsebre s mennyi kárt okozhatott egye-seknek?

4. Igaz-e az, hogy önnek Szabó György a tulajdonjog megszerzése végett egy ajándékozási szerződést adott át, hogy annak alapján a telekkönyvi hivatalhoz a kért és a beadványt egyéb melléklettel felszerelve az illetékes helyre beadja, a melyért ön a munkadíjt és bélyegkötségeket átvette, de vállalatának nem hogy nem tett eleget, de sőt állítólag a szerződést is elsikkasztotta?

5. Igaz-e az, hogy ön Papolcz községi képviselő-testületének 1882. évi márczius 11-én a legeltetési díj tárgyában hozott, de felsőbb helyen megmásított határozatát a községi törvényekkel szemben végrehajtotta, és ha igaz: mivel tudja indokolni ezen eljárása jogosságát?

6. Igaz-e az, hogy ön 1883. évi június hó 10-én tartott mulatság alkalmával előre megfontolt szándékkal és büntársak felkérése mellett engem agyon akart veretni, vagy legalább súlyosan megsérteni? mi csak reabeszélte nem segédkezése folytán nem sikerült, csak a könnyű testi sértés és botrány sikerült; és ha ez igaz: mit gondol, illik-e ez egy körjegyzőhöz?

7. Igaz-e az, hogy önnek kezén a törvényhatósági közmunka-váltság és büntetéspénzekből, melyeket éveken ezelőtt felhajtott, 1884. év elején több mint circa 7–800 frt volt és a melyet csak a zután fizetett be, kölcsön vett pénzből, miután ön ellen a megyei alispáni hivatalhoz a feljelentés megtéttett?

8. Igaz-e az, hogy ön az 1882. évi november hóban a „Láho” tilalmas levágása tárgyában hozott községi képviselőtestületi határozatot az 1871. XVIII. t. cz. 26. §. ellenében hajtatta végre és így önkényileg járt el?

9. Igaz-e az, hogy ön az 1883. és 1884. évekre vonatkozólag a törvényhatósági közmunka-lajstromokat nem a helyi viszonyokhoz mérten, méltányosan, annál kevésbé a szabályrendelet alapján állította ki?

10. Igaz-e az, hogy Papolcz közséje a törvényhatósági kimutatások szerint nincs törvényhatósági közmunka és váltáságpénzekkel az 1879. és 1880. évekre vonatkozólag hátralékban, és mégis ön ezen évekre nagyobb összegű hátralékokat mutat ki, és mi több, a községi lakosságon felhajtattja? Honnan indokolja eljárása jogosultságát?

11. Igaz-e az, hogy ön ezelőtt néhány évvel a községgel közmunka-erőn saját telkére és a községi pénztár terhére jégvermet építtetett azon ígérettel, hogy azt a község tulajdonában hagyja, de később a község beleegyezésén kívül elhanyagolta azt és az ott nyert anyagot a maga hasznára fordította?

12. Igaz-e az, hogy ön az 1885. január 4-én tartott képviselőtestületi gyűlés határozatát nem a megállapodás, hanem az ön magánérdekei szem előtt tartásával vette jegyzőkönyvre? Mert ha igaz: akkor hiszi-e, hogy okmányhamisítást követett el?

13. Igaz-e, hogy ön nagyon fél a törvényhatósági közmunka-ügyben való névszerinti leszámoltatástól, és ha csakugyan oly nagyon irtózik tőle, mi annak az oka? Talán hogy a pénzeket rendszeren hajtatta és szolgáltatva be illetékes helyére?

14. Igaz-e az, hogy ön az 1885. évi január 4-én hozott képviselőtestületi határozatot a jégveremre vonatkozólag az 1876. évi V. t. cz. 18. §. ellenére hajtatta végre? És azt miért tette? nemde: nem rendszeres szokása?

15. Igaz-e, hogy ön hol maga, hol mások által tett alámondással egyes községi lakosokról — kik önnek ellenfelei — hivatalos használat végett a hatóságokhoz a való-ságnak meg nem felelő erkölcsi bizonyítványokat állít ki és terjesztget be?

16. Igaz-e, hogy ön az adó-nyilvántartást nem vezeti, az állami adót helytelenül veti ki már évek óta, és a netaláni hiányt vagy fölösleget a maga és község adója közt osztja fel?

17. Igaz-e az, hogy ön a nem községi illetékes és törvény szerinti be nem települt egyéneknek bizonyos jogok elnyerése végett ajánlatokat tesz és bizonyítványokat állít ki, mint községi előjáró, a községi lakosság rovására?

18. Igaz-e az, hogy ön a községi választók és választás alá nem jövő képviselők névjegyzékét soha az 1871. évi XVIII. t. cz. 41. §. alapján nem teszi ki, csak bizonylattal látja el és az összeírásnál önkényileg jár el, mely által a polgári szabadság legszebb jogait kívánja eleonfiscálni és annak jog-orvoslatát kizárni?

19. Igaz-e az, hogy ön személyeket fosztott meg boszúból, hivatali hatalmával visszaélve, személyes szabadságától és magát tisztára mosni akaró feljelentéseivel?

20. Igaz-e az, hogy ön Kiss György papolczi lakos és érdekeképviselő urat képviselői jogától azért, mert nem tűrte az ön garázdaságait és annak nyíltan mert kifejezést adni, állűrügyek alatt megfosztotta, s kigolyóztatta a képviselők közül azon czimen, hogy községi javak haszonbérője, míg ellenben több, valósággal oly haszonbérőt képviselőnek enged lenni?

21. Igaz-e az, hogy ön — mint a fáma beszéli — nem egyszer annyira leissza magát, mikép hivatását gyakorolni annak folytán képtelen? míg más alkalmakkor hetekig nem megy a község háza felé, hanem vagy otthon, vagy — még többször — az erdőn és mezőn szenvedélyének él, málta pedig ugy egyesek, mint a község belügyeire roppant kárt és hanyagságot követ el?

22. Igaz-e az, hogy ön a tánczdijak beszedésénél nem a törvények értelmében jár el?

23. Igaz-e az, hogy ön személyét és eljárásait illetőleg a nyilvánosság terén — miután több és általam fel nem sorolt visszaélései miatt, melyek türehtelenekké váltak különben külön módokon vádoltatott — nem mert a maga mentségéül felhozandó igazolásával a nyilvánosság bírálata alá hozva tetteit kilépni és annak védelmére tollat ragadni, mert félt a nagy közönség közvéleményének a zárt ajtók mögött hozott, minden bírói ítélten felülemelkedő verdictjétől s inkább engedte át magát, mindent agyonhallgatva, a dehonestatióknak és az erkölcsi halálnak, mely élve öli meg az embert?

24. Ha igaz, hogy mindezeket elkövette és elhallgatta, a mennyiben az idáig a nyilvánosság terén közölve lett: minő arccal lép kartársai közé? minő gondolatlalt lépi át Papolcz községháza küszöbét hivatalos teendői végzése végett? mit gondol, minő bízalom környezi önt Papolcz község népe részéről? összeférhetőknek tartja-e mindezeket hivatalos állásával, és mit gondol, hogy midőn önnek fölöttes hatóságai mindezeket, tudva vagy nem tudva, eltűrik és elhallgatják, nem a nép bizalmát teszik-e maguk irányában próbára? és végre mit gondol, ilyen körülmények között mi volna önnek a teendője? mivel a hallgatás továbbra nem fogja önt felmenteni.

25. Adjon nekem nyílt választ arra nézve, hogy egy oly egyént, ki a fenn kértett dolgokat mind elkövette, minő büntetés érhetne Isten, a világ és a törvények szerint? mert én azt öntől tudni ohajtanám. És ha nem érheti semminemű büntetés: minő fontos szolgálatot tehetett kérdéselt eljárásaival, hogy azért azok alól csak úgy brevi manu felmentetik?

Miután én a fennirt pontok alatt felsorolt dolgokról nem állítottam, hogy ön mindezeket milyképen követte el, — habár kijelentem, hogy az ön választától függőleg az esetleges és a tényeknek megfelelő bizonyítást az adatok felmutatásával magamnak tartom fenn — a maga igazolásául felhívom önt:

Adjon minden kérdésemre a jelzett dolgokban követett eljárásairól, viselt dolgairól a közvélemény és Papolcz közséje megnyugtatóra tőredelmes, de határozott, a tárgytól semmiben el nem térő és adatokkal támogatott választ megyénkben megjelenő bármelyik hírlap hasábjain. Válaszát 30 — harmincz napi határidő alatt jelen sorok megjelenésétől fogva annyiival bizonyosabban elváróm, mert különben hallgatásával a kérdéselt dolgok megtörténtét látom beigazolvva, mely esetre teszem a következő nyilatkozatot:

Mindaz, a mit elől az 1–23. pontok alatt kérdeztem és mindaz, a mit önről, Fekete Károly körjegyző nr, az időszaki sajtó hozott. tény és igaz. Ön azokat mind elkövette. Ön nemesak mint közhivatalnok, de mint ember is, azok folytán a társadalomra élő és erkölcsi halott. Ön mint ilyen, képtelen azon megtisztelő állásra, melyen eddig állott, mint a bűnökben torkig fetrengő egyén. Önnek többet oly egyén, ki jellemét és becsületét az erkölcsi szinvonalan akarja tartani, bármint összekötötetésében nem állhat. Önnek többet mint olyannak Papolcz községházában hivatalnokképpen nincsen helye. Az a testület, mely önt a maga kebelében türi, hasonló önhöz és eljárásaihoz. Én soha önrel szemben, bármint vádoljon engem, bármikor és bárhol, feleletre vagy védelemre hivatottnak nem érzem magamat. A kik pedig önrel társalkodnak, azokról azt mondom: „Ce qui se ressemble, s'assemble.”

Facta est alea. Facta loquuntur!

Papolcz, 1885. június hó 10-én.

Bede Károly,
földbirtokos.

Junius 23-án.

Magyar aranyjáradék 6 ^o / _o	—
Magyar aranyjáradék 4 ^o / _o	99.45
Magy. papíráradék 5 ^o / _o	92.95
Magyar vasúti kölcsön	148. —
M. keleti vasúti államkötv. I. kibocs.	93. —
M. keleti vasúti államkötv. II. kibocs.	123.25
M. keleti vasúti államkötv. III.	109. —
Magyar földterhermentesítési kötvény	102.50
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	102.50
Temes-bánati földterh. kötvény	102. —
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	101.50
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	101.25
Horvát-szlavon földterherment. kötv.	102. —
Magyar szőlődezm. váltásági kötvény	98. —
Magyar nyeremény-sorsjegy kölcsön	117.25
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	119.75
Oszttrák járadék papírban	82.50
Oszttrák járadék ezüstben	83.10
Oszttrák járadék aranyban	108.50
1860. államsorsjegyek	139.50
Oszttrák-magyar bankrészvény	855. —
Magyar hitelbank-részvény	287.75
Oszttrák hitelintézet-részvény	288.70
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.85
20 frankos arany	9.85
Német birodalmi márka	60.95
London (2 havi váltókért)	124.30

Franklin. If. Jancsó Mózes.

Az emberi kedvencsáhnelyi ügynökségek elfogadnak tűz-, jégkar- és életbiztosítási ajánlatokat a jégszolidabírel-
tételék mellett:

[illegible][illegible]

Nifedipin-krok:
1860-ik ár. 188-ik ár. 1890-ik ár. 1910-ik ár. 1. sz. ár. 1920-ik ár.
tűzborítékok után **itt 693.848.01** **2.627.247.92** **1.218.401.44** **1.976.076.05**
szállalm. bér. után **itt 333.736.70** **667.163.38** **1.174.975.51** **1.665.657.81** **1.902.337.35**
Jeg. " " **665.640.82** **573.201.45** **590.394.52** **499.332.18** **512.248.88** " **2.841.900**
Független 1460 károktól tartatlanba 1400-ig
A házasság hivatalnokjódéval a sz. Gyűjtőnyitok és börtök után kamat
Útazások **itt 16.098.01** **itt 116.098.01**

1890. k. Aug. 15. (1911.)	Károlypalizsárvári	17. 476.	1894. k. évi IV. n.év. n.	98.2
1294.729.27	1.289.50	3.707.97	23	3.271.528.3
389.120.67	387.900.63	2.280.914	25	3.455.772.40
543.337.91	815.055.32	769.411	27	573.570.10
		900.000.05		3.500.31

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

Magyar-Francia biztosítási-résztársaság.
Részvényeire 4 millió forint aranyban.

卷之四

Van szerencsém a n. érd. közönség figyelmét felhívni, hogy kézdivásárhelyi könyvnyomdamban és Csikszeredában Györgyjakab Márton bérlőnél a következő

NYOMTATVÁNYOK ÁLLANDÓAN RAKTÁRON TARTATNAK

és **KIS MENNYISÉGBEN** is feltűnő **OLCSÓ ÁRON** kaphatók:

Adás-vevési szerződés.
Adóbejelentés, kisüstösöknek
 szeszgyárosoknak.
Adóhátralék-törlesztő kimutatás. L. K.
Adóhátraléki kimutató, havi.
 " " $\frac{1}{4}$ évi.
 " " 1 évi.
Adó-intés
Adósság-level r. k. egyházhoz tartozó pénzalaphoz.
Anyakönyv, r. k. népiszkolák részére, B. minta.
Allatgépességügyi kimutatás.
Arverési feltételek.
Arverési keres, ingóságokra és ingatlanokra.
Arverési hirdetmény bir. végrehajtóknak.
Arverési hirdetmény, adóügyben. (L. H.)
Arverési könyv
 " bir. végrehajtóknak
Baromfivári jegyzőkönyv.
Bekétárgyalási könyv, közs. bir. L. T.
Bélyegjegy-megrendelési iv.
Bélyegjelet. (L. H.)
Birtokiv; belv (L. K.)
 " külv
Bizonyítvány, unjonez-felsőzámlási ügyben.
Családi értesítő. (L. E.)
Cseléd-könyv.
Cseléd-elbocsátási bizonyítvány
 " könyvi ajánlat
 " nyilvántartás
Csukor, kavé és sörfogasztási adóbejelentés
Dohánygyártmány-megrendelés.
Gépességű bizonyítvány, lovagnak.
Gépességű kimutatás, D. minta.
Erdei kihágások utáni pénzbüntetések nyilvántar-
tása
Elemi kárfelvétel
Ellennyugta
Épitkezési engedély
Értesítés a keresztelési, (születési) házassági és
halálazási anyakönyvekbeől.
Felvételi napló a r. kath. iskolák részére, A. minta
Felebbzés a közigazgatási bizottsághoz erdei ki-
hágások ügyekben
Földkönyv
Fazda-nyilvántartás
Fázmoltak és gondnokoltak nyilvántartása.
Fagyatéki leltár, belv
 " külv
Haláleset-felvétel, bíróságok részére.
Haláleset-felvétel, gyámhatóságok részére.
Haláleset-felvétel a brassói kir. illetékkiszabási
hivatal részére.
Halál-okok idő szerinti kimutatása.
Halottkémi iktató-könyv.

Halottvizsgálati bizonyítvány, I. minta.
Halottkémi jelentés, II. minta.

" " orv. segélyben nem részesített gyermekek haláláról, III. minta.
Halottkémi jelentés rendkívüli halálesetről, IV. minta.
Halottkémi jelentés talált hulla iránt, V. minta.
Halottkémi jelent. ragályos, járványvá vagy járványos betegségben történt halálesetről, VI. minta.

Halottvizsgálati könyvv., VII. minta.
Halottkémi jelentés halottvizsgálati könyveiről, VIII. minta.

Határíró-napló, közs. bír. 13. §.
Határszéli igazolványérti utalvány.
Honvéd-változás kimutatás.
Hirdetés az igényelőköz végrehajtóknak Himniföltési bizonyító tábla.
Himniföltési részletes kimutatás.

Hivatalos árverési hirdetemény. Adóügvy.
Havi adó-kimutatás. L. A.
Hivatalos bélyeglelet.

Hivatalos jelentés, a 3 hóig nem szorgalmazó végrehajtsáról.

Hivatalos jelentés, a teljesített végrehajtsáról. Idézőnyv., községi bíráskodáshoz.
Idézőnyv., erdőkínálgasos ügyekhez.
Íktató-könyv., község részére.
Íktató-könyv., erdőkínálgasos ügyekhez.
Íktató-könyv., hadköteles szökevények részére.

Infrascriptus praesentium vigore fidem facio In dubiam et adestator in B a p t i s t o r u m .
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio In dubiam et adestator in C o p u l a t o r u m .
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio In dubiam et adestator in D e f u n c t o r u m .

Iskola! anyakönyv. B. mint*

" " tanköteles növendékek részéről
" felvételi napló B. minta
" költségvetés
" mulasztási bejelentés a tanfelügyelőséghez
" " kimutatás C. minta
" pénzürti napló
" statisztikai kimutatás, vagysis 3-as tabella
" számadás

Itélet, községi bíráskodáshoz. (L. M.)
Járványbetegségi kimutatás.

Jegyzőkönyv a községben kiad. lőle ve le k ró
Jegyzőkönyv a községben kiad. marhalevelek ró
Jegyzőkönyv a község előjárósága által kiállított utlevél-ajánlatokról.

Jegyzőkönyv a levágott szarvasmarhákról.
Jegyzőkönyv az árvek követelésének nyilvtartásáról.

Teljesíti levél. utazók számára.

Jelzálogjog bekebel-zése vagy előjegyzése iránti
kérés.
Jelzálogj. bekehl. vagy előjegyz. iránti kérés felz
Kataszteri birtokiv. küliv
" " beliv
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a honvédsé
részére.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a sorhad ré
szére.
Kézbesítési iktató-jegyzőkönyv.
Kézbesítési vérvény, közs. bírask.
Kielégítési végrehajtás iránti kérés, ingóságok
ra és ingatlanokra.
Kimitatás az év végén fennmaradt s behajtha
lanásig cím. leirandó egyenes adóhátrálékokról
Kimitatás a 6—12 éves és 13—15 éves gyerme
kek összeírásához
Kipuhatólasi jegyzőkönyv, hadköteles szökevé
nyekről.
Költségvetés, községi iskolák részére.
Kötelezvény
Kötelezvény fel i ven.
Közmunka-nyilvántartási jknyv.
Községi iskolai számadás.
Községi költségterv.
Községi marha-igazolv. (Könyvecske.)
Községi marha-igazolvány, küliv
" " beliv
Községi s o mmas marhaletszám-kimitatás.
Községi számadás.
Küladó-hátráléki kimitatás, küliv
" " beliv
Leltár r. k. lelkészi, kántortanítói, tanítói stb. va
gyonról
Leltár r. k. iskola ingó és ingatlan vagyonáról
Leltár r. k. templom ingó és ingatlan vagyonáról
Levélboríték „Excellentissimo Illustrissimo ac
Reverendissimo Domino Domino Francisco
Lönhart“ stb. czimzattal ellátva. 1 drb 2 kr.
Levélboríték „A főtisztelendő rón. kath. esperesi
hivatalnak“ czimzattal ellátva. 1 drb 2 kr.
Levélboríték „A nagyton tisztelendő lelkészi hiva
tálnak“ czimzattal ellátva. 1 drb 2 kr.
Lólevél-jegyzőkönyv. (L. J.
Makacssági ítelet, közs. bír.
Makacssági tárgyalási jknyv
Maticula Baptisatorum.
" Copulatorum.
" Defunctorum.
Meghatalmazás.
Marhalevél-jegyzőkönyv. (L. J
Mixa-matrimonia.
Mutató-könyv, közs. bír. 12. s.-hoz.
Nemeses zárol. igazolvány adójában (L. J.

Nyilvántartás az 1879. évi XXXI. t. cz. alapján
bejelentett és tárgyalt erdei kihágásokról
Nyugta és ellennyugta, r. k. egyházmegyéknek
Panasz, kisebb polgári peres ügyekhez.
Panaszönyvv. közs. bir
Panaszönyvv. erdőkihágások ügyekhez.
Pénz-napló erdőkárterítések- és pénzbüntetésekről
Pénzkezelési jegyzék.
Pénztári napló községek részére.
Pénztári napló községi iskolák részére.
Pénztári napló r. kath. egyházmegyéknek, külv
" " " " beliv
Postakönyvv.
Pótadó-főkönyv.
Rovatok kimutatása a r. k. egyház adósairól külv
" " " " beliv
Sommás makacssági ítélet. " " " " kereset
" " felzete
" váltókereset.
Sürgős zálogjog bekelezési keres Háromszéknegye gyámpénztára részére
Számla, utalvány és nyugta, szakértőknek, bün-
ügyben.
Szolgálati napló, a kir. csendőrség részére
Tanítóesek növények anyakönyve.
Tárgyalási jegyzőkönyv, közs. bir.
Tárgyalási jökönyv, békés esetekhez (Közs. bir.
Tárgyalási jökönyv makacssági esetben
Tárgyalási jökönyv erd. kihágások ügyekhez
Törzskönyv-lapja, külv
" beliv
Tűzvész-jelentés.
Tulajdonjog bekebelezése iránti keres
" " " " felzete
Utazási napló
Utlevél-utalvány, a legujabb belügymin. rendelet
szerint.
Ügyviteli napló c. kath. lelkesi hivatalok részére
Váltó-kereset. (L. S.)
Váltó-óvás.
Vendég-könyv.
Változasi kimutatás, a sorhad részére.
Változati kimutatás, a honvédség részére. (L. H.)
Zálogjog-bekebelezési, előjegyz. keres (L. J.)
" felzete
Zálogjog törlesse iránti keres
" felzete
Záloglasi, becsl. és ár. jökönyv adóügyben, külv
" " " " beliv
Záloglasi jökönyv, adóügy. " " " " beliv
Záloglasi jegyzőkönyv, közs. bir.
Záloglasi-jegyzőkönyvi napló.

Raktáromat folyton nagyobbítani törekszem, hogy így a n. é. közönség igényeinek gyorsabban és jutányosabban felelhessek meg.

Elvállalok továbbá mindennemű könyvek, folyó- és röpiratok, bármennemű alapszabályok, hivatalos nyomtatványok, rovatos ívek, körlevelek, felhívások, árjegyzékek, számlák, étlapok, nász- és vigalmi jelentések, mindennemű meghívók, névjegyek, tánczrendek, újévi és más alkalmi üdvözletek, falhirdetmények, szóval minden a könyvnyomdászat körébe tartozó minták csinos és gyors kiállítását.

Ajánlom írószereimet, levélpapiraimat, levélhoritekaimat és tentáimat, melyekből raktári tartok s melyekből gyári áron szolgálhatok.

Végül ajánlom a következő műveket, melyek nálam tetemesen lezállított áron kaphatók: **Statistika elmélete**, Dr. Konek Sándortól. — **Az osztrák-magyar monarchia statisztikája**, Dr. Pásztory Móról, 4 füzet. — **1881. LIX. t.-cz.** a polgári törvénykezési rendtartásról szóló 1868. LIV. t.-cz. módosítása tárgyában; az **1881. LX. t.-cz.** a végreh. eljárásról; **függelék** az összes hatálybaléptetési rendeletekhez, jegyzetekkel, utasításokkal és magyarázatokkal ellátta Dr. Nagy Ferencz. — **Az alkotmány és az igazságügyi politika**, Karvasy Ágosttól. — **Az 1847/8-ik évi országgyűlési törvényezikkek.** — **1870. XLII. t.-cz.** a köztörvényhatóságok rendezéséről. — **A közrendészeti tudomány**, Karvasy Ágosttól. — **Váltojogtan**, Dr. Karvasy Ágosttól. — **A magyar váltoeljárás**, tekintettel az új bírósági szervezetre, Dr. Apáthi Istvántól. — **Az új váltoeljárás**, magyarázattal és iránypéldákkal, Kassay Adolfól. — **Törvényozikk** a kir. közjegyzőkről. — **Törvényozikk** az országgyűlési képviselők választásáról. — **Az új vadászati törvény.** — **Polgári törvénykezési rendtartás.** — **Ugyanaz**, az 1870-ki XIV. póttörvényezikkel. — **Ideiglenes polgári perrendtartás**, az erdélyi nagyfejedelemség és a vele egyesített részek számára. — **Ausztriai általános polgári törvénykönyv**, Karvasy Ágostól. — **A társulási intézmények a nemzetgazdaságban**, Kautz Gyulától. — **Politika vagy országásztan**, Kautz Gyulától. — **Adalék a magyar közjoghoz**, Deák Ferencztől.

Tisztelettel

SZABÓ ALBERT.

könyvnyomda-tulajdonos.

Nyom Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelytt.